

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

P/12/139
LKI-4100-01-02/2012

Kielce, dnia kwietnia 2012 r.

Pani
Elżbieta Socha-Stolarska
Dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-
Epidemiologicznej w Kielcach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach (WSSE) kontrolę wykonania budżetu państwa w 2011 r., w części 85/26 – województwo świętokrzyskie w zakresie wykonania dochodów budżetowych oraz skuteczności działań w celu poprawy ich ściągłości, wykonania wydatków budżetowych, z uwzględnieniem procesu planowania i wydatkowania środków oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w zakresie mającym wpływ na roczne sprawozdania.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność WSSE w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- terminowe przekazywanie pobranych dochodów na rachunek dochodów budżetu państwa;
- celowe i oszczędne wydatkowanie środków budżetowych;
- prawidłowe przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji składników majątkowych;
- zgodne z ewidencją księgową sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych za 2011 r. oraz terminowe przekazanie tych sprawozdań dysponentowi części budżetowej.

Zastrzeżenia NIK dotyczą:

- niezgodnego z przepisami o rachunkowości funkcjonowania systemu finansowo-księgowego;
- nieuzasadnionej zwłoki w działaniach mających na celu ściągnięcie zaległości od dłużników;
- niezauważenia w księgach rachunkowych wartości gruntów użytkowanych przez WSSE w formie trwałego zarządu;
- nierzetelnego rozliczania umów zleceń na: wykonywanie obsługi prawnej, wykonywanie zadań w zakresie ochrony informacji niejawnych wynikających z przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie danych osobowych oraz wykonywanie usług w zakresie BHP, na łączną kwotę 73 tys. zł;

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

- nieudokumentowania sposobu ustalenia z należytą starannością wartości szacunkowej przedmiotu zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na: zakup systemu dwóch spektrometrów absorpcji atomowej do pracy techniką płomieniową oraz kuwety grafitowej wraz z chromatograficznym systemem rozdzielania i podawania próbki za kwotę 349.999,99 zł, zakup automatycznego analizatora mikrobiologicznego do identyfikacji drobnoustrojów i określania lekowrażliwości za kwotę 163.800 zł;
- występowania przypadków zapłaty za dostawy i usługi do 30 dni przed upływem terminu płatności określonego w fakturach.

1. Planowane na 2011 r. dochody w dziale 851 – *Ochrona zdrowia* w kwocie 3.589 tys. zł zrealizowano w wysokości 3.530 tys. zł (98,3%), z tego w rozdziale 85132 – *Inspekcja Sanitarna* dochody planowane w kwocie 468 tys. zł zrealizowano w wysokości 552 tys. zł (118%). Dochody w tym rozdziale uzyskano głównie z różnych opłat (448 tys. zł) oraz z mandatów i innych kar pieniężnych (55 tys. zł). W porównaniu do 2010 r. zrealizowane w rozdziale 85132 dochody były niższe o 43 tys. zł (o 7%). Natomiast zaplanowane w rozdziale 85193 – *Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 roku były finansowane z rachunku dochodów własnych* w kwocie 3.121 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 2.978 tys. zł (95%), głównie jako wpływy ze świadczonych usług (2.964 tys. zł).

Dochody WSSE (jako dysponenta III stopnia) w rozdziale 85132 – *Inspekcja Sanitarna*, planowane na 2011 r. w kwocie 2.064 tys. zł, zostały w zrealizowane w wysokości 2.095 tys. zł (101,5%). Głównymi źródłami dochodów były wpływy za świadczone usługi wynoszące 1.946 tys. zł, grzywny, mandaty i inne kary pieniężne w wysokości 42 tys. zł oraz różne opłaty w kwocie 80 tys. zł.

Badanie próby 15 zrealizowanych tytułów dochodów o najwyższej wartości w łącznej kwocie 51.943 zł, ujętych w poszczególnych kategoriach klasyfikacji budżetowej z miesiąca grudnia 2011 r., wykazało, że dochody pobierano w prawidłowych wysokościach.

WSSE przekazywała pobrane dochody na rachunek Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów w terminach wynikających z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa².

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2011 r. w rozdziale 85132 – *Inspekcja Sanitarna* wyniosły 45 tys. zł i były wyższe w porównaniu do stanu na koniec 2010 r. o 21,1 tys. zł (48,7%). Zaległości na koniec 2011 r. wyniosły 36,1 tys. zł i były wyższe w porównaniu do 2010 r. o 12,4 tys. zł (34,3%). Główną przyczyną zwiększenia należności i zaległości w dochodach budżetowych było niedotrzymywanie terminów płatności grzywien, mandatów i innych kary pieniężnych.

W rozdziale 85193 *Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 roku były finansowane z rachunku dochodów własnych*, na koniec 2011 r. wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 166 tys. zł, w tym zaległości 84,8 tys. zł.

Analiza podejmowanych przez WSSE działań windykacyjnych zakresie należności (w ramach § 0570 *Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych*, § 0690 *Wpływy z różnych opłat* oraz § 0830 *Wpływy z usług*) wykazała, że upomnienia wystawiano cyklicznie, tj. w miesiącach styczniu, maju, czerwcu, wrześniu 2011 r., oraz w dniu 5 stycznia 2012 r. Według § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel, wysłał do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. NIK zwraca uwagę, że cykliczne wystawianie upomnień może powodować, że należności budżetowe są obejmowane działaniami windykacyjnymi z nieuzasadnionym opóźnieniem. Na 13 tytułów wykonawczych wystawionych w odniesieniu do zaległości z 2011 r., 11 tytułów wystawiono w terminie do 2 miesięcy od skutecznego doręczenia upomnienia zalegającym z zapłatą zaległości, natomiast 2 tytuły wykonawcze wystawiono w terminie do 4 miesięcy. Według § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów, tytuł wykonawczy należy wystawić po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu. W związku z tym należy zwrócić uwagę, aby tytuły wykonawcze wystawiane były bez zbędnej zwłoki.

² Dz. U. Nr 245 poz. 1637 ze zm.

³ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

2. Planowane na 2011 r. wydatki w rozdziale 85132 – *Inspekcja Sanitarna* w kwocie 30.179 tys. zł zrealizowano w wysokości 29.974 tys. zł (99%). W porównaniu do 2010 r. zrealizowane wydatki były wyższe o 2.540 tys. zł (o 9,2%).

Wydatki WSSE (jako dysponenta III stopnia) planowane w wysokości 11.151 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 11.001 tys. zł, tj. w 98 %. W porównaniu do 2010 r. zrealizowane wydatki były wyższe o 1.790 tys. zł (19,4%).

Zwiększenie planu wydatków głównie w § 4210 – *Zakup materiałów i wyposażenia*, 4230 – *Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych* oraz 4270 – *Zakup usług remontowych*, spowodowane było włączeniem w 2011 r. do budżetu wydatków finansowanych wcześniej z rachunku dochodów własnych. Na sfinansowanie tych wydatków WSSE jako dysponent II stopnia otrzymała z rezerwy celowej kwotę 3.073,1 tys. zł na podstawie ośmiu decyzji wojewody świętokrzyskiego, w tym jako dysponent III stopnia – kwotę 1.999,4 tys. zł.

WSSE wykorzystała z ww. rezerwy 1.849,4 tys. zł (92,5%), zgodnie z przeznaczeniem, na zakupy w ramach bieżącej działalności oraz zakupy inwestycyjne (system dwóch spektrometrów, inkubator, komputerowy rejestrator temperatury, analizator mikrobiologiczny). Natomiast pozostałe 150 tys. zł oraz niewykorzystane przez powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne 12 tys. zł zwrócono na rachunek Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniach 29 i 30 grudnia 2011 r., tj. zgodnie z § 16 ust. 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Analiza wydatków o łącznej wartości 1.458,9 tys. zł (13,3% wydatków rzeczowych) wykazała, że zostały zrealizowane w sposób oszczędny i celowy. Zakupione środki trwale zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej oraz zaliczone do właściwych grup, podgrup i rodzajów środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁴.

Zastrzeżenia NIK dotyczą dokonywania zapłaty za wykonane dostawy i usługi przed obligacyjnym terminem płatności określonym w fakturach. Na 113 zbadanych dowodów księgowych, zapłaty od dziewięciu do 30 dni przed upływem terminu płatności dokonano w przypadku 35 faktur (31%), na łączną kwotę 225.332 zł.

WSSE nierzetelnie rozliczała trzy umowy zlecenia: na wykonywanie obsługi prawnej, na wykonywanie zadań w zakresie ochrony informacji niejawnych wynikających z przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych⁵ oraz przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁶ oraz na wykonywanie usług w zakresie BHP na łączną kwotę 73 tys. zł. Za wykonane zlecenia WSSE wystawiała miesięczne rachunki (umowy zlecenia nie nakładały na wykonawców obligacyjnego obowiązku przedkładania rachunków), które następnie zatwierdzała pod względem merytorycznym osoba nieuprawniona, nie weryfikując poprawności wykonania zleceń. Jednocześnie większość zadań w ramach umów zawartych z pracownikami WSSE w zakresie ochrony informacji niejawnych wynikających z przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych oraz przepisów ustawy o ochronie danych osobowych oraz na usługi w zakresie BHP miała być wykonywana poza godzinami pracy, przy czym w WSSE nie sprawdzano, kiedy zadania te faktycznie były wykonywane.

3. W trakcie kontroli zbadano dokumentację trzech zamówień publicznych (dwóch prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego oraz jednego w trybie z wolnej ręki), których przedmiotem były: zakup systemu dwóch spektrometrów absorpcji atomowej do pracy techniką płomieniową oraz kuwety grafitowej wraz z chromatograficznym systemem rozdzielu i podawania próbki za kwotę 349.999,99 zł, zakup automatycznego analizatora mikrobiologicznego do identyfikacji drobnoustrojów i określania lekowrażliwości o wartości 163.800 zł oraz zakup materiałów do wykonywania badań bakteriologicznych i wirusologicznych (zamówienie roczne sierpień 2011 – lipiec 2012) za 9.573,40 zł. Wyżej wymienionych zamówień publicznych udzielano, zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷.

Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczą natomiast etapu przygotowania procedury przetargowej, bowiem w dwóch zbadanych postępowaniach nie udokumentowano sposobu ustalenia wartości szacunkowej zamówień. Z tego względu, nie można stwierdzić czy ustalenie wartości szacunkowej przedmiotu zamówienia na zakup systemu dwóch spektrometrów absorpcji atomowej do pracy techniką płomieniową oraz kuwety grafitowej wraz z chromatograficznym systemem rozdzielu i podawania próbki oraz na zakup automatycznego analizatora

⁴ Dz. U. Nr 242, poz. 1622.

⁵ Dz. U. Nr 182, poz. 1228.

⁶ Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

mikrobiologicznego do identyfikacji drobnoustrojów i określania lekowrażliwości, nastąpiło z należytą starannością, tj. zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

4. Wydatki na wynagrodzenia w WSSE zrealizowano w wysokości 6.899 tys. zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wynoszące 3.527 zł w 2011 r. było wyższe w porównaniu do 2010 r. o 111 zł (3,3%).

Przeciętne zatrudnienie wynoszące 163 osoby było niższe od przeciętnego zatrudnienia w 2010 r. o sześć osób (3,6%).

5. Zarządzeniem Dyrektora WSSE z dnia 4 stycznia 2011 r. wprowadzono dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowy plan kont, obejmujący wykaz kont syntetycznych oraz zasady prowadzenia ewidencji analitycznej i jej powiązanie z kontami syntetycznymi. W polityce tej nie określono:

- wzajemnych powiązań zbiorów danych i ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych (art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.b) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸);
- opisu algorytmów i parametrów (art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.c) ustawy o rachunkowości);
- odstępstw dla nieksięgowania na kontach rozrachunkowych wydatków ponoszonych z kasy, pomimo faktycznego stosowania tej zasady podczas prowadzenia ksiąg rachunkowych WSSE (art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.a ustawy o rachunkowości).

W WSSE, na koncie 998 *Zaangażowanie wydatków* nie ewidencjonowano wydatków w sposób określony w polityce rachunkowości oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁹.

Funkcjonujący w WSSE elektroniczny system finansowo-księgowy nie spełnia wszystkich wymogów ustawy o rachunkowości, gdyż nie zapewnia możliwości: wprowadzania różnej daty dowodu księgowego i daty dokonania operacji gospodarczej, w przypadkach gdy data dowodu różni się od daty dokonania operacji (art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości) oraz kontroli poprawności sekwencji dat (art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości).

Ponadto system finansowo-księgowy pozwala na równoczesne otwarcie trzech i więcej miesięcy księgowych.

W wyniku dokonanego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych z zastosowaniem programu *FK-Skan*, w oparciu o zapisy dziennika z 2011 r., którym objęto 31.866 zapisów księgowych o łącznej wartości 19.888 tys. zł ustalono, że w księgach rachunkowych:

- wystąpiły braki w zapisach księgowych lub nieczytelne opisy operacji gospodarczych, co spowodowane było niedokonywaniem opisu podczas księgowania dochodów, opisywaniem ich w sposób niezrozumiały albo opisywaniem jedynie numerem faktury (czym naruszono art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości);
- w księgach rachunkowych ujmowano dowody księgowe (faktury sprzedaży) do niewłaściwych okresów przy czym data operacji była zapisana jako data księgowania (czym naruszono art. 20 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 1-4 ustawy o rachunkowości).

W wyniku analizy danych uzyskanych w wyniku przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych ustalono, że w księgach rachunkowych 2011 r. ujęto 32 dowody na łączną kwotę 13,6 tys. zł dotyczące 2010 r., a w księgach rachunkowych 2012 r. zaewidencjonowano 47 dowodów księgowych o wartości 13 tys. zł dotyczących 2011 r. Ponadto w 2011 r. zaewidencjonowano do niewłaściwych miesięcy 586 dowodów sprzedaży usług na łączną kwotę 284,2 tys. zł, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że *do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym*. Nieprawidłowe ujmowanie faktur sprzedaży w księgach rachunkowych miało wpływ na sporządzane przez WSSE sprawozdania miesięczne i roczne Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.

Badanie w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej przeprowadzono na podstawie wybranej próby 113 dowodów o wartości 1.456,9 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną, spośród pozycji dowodów o wartości 2.832,9 tys. zł oraz 17 dowodów o łącznej wartości 2 tys. zł, wybranych w sposób celowy.

W zakresie poprawności formalnej, prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji dowodów księgowych badanie wykazało, że:

- w księgach rachunkowych ujęto 11 dowodów księgowych na łączną kwotę 46 tys. zł przed okresem, którego one faktycznie dotyczyły, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- niedokonywano pełnej dekretacji w zakresie analitycznych kont rozrachunkowych w przypadku 69 dowodów księgowych o wartości 787,4 tys. zł, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości;
- niewystawiono dowodów zastępczych dla czterech operacji gospodarczych na łączną kwotę 24.709 zł, które zaewidencjonowano na podstawie pism wydziałów merytorycznych, co było niezgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o rachunkowości;
- w pięciu dowodach zastępczych (PK) na kwotę 11.835 zł nie uwzględniono daty dowodu lub daty pod jaką wydatek winien zostać ujęty w księgach rachunkowych, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej nie wykazało nieprawidłowości.

W wyniku przeprowadzonego badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przy uwzględnieniu powyższych ustaleń w zakresie księgowania dowodów do niewłaściwych okresów sprawozdawczych, NIK wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej oraz negatywną w odniesieniu do poprawności formalnej, prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji dowodów księgowych.

6. Zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 i ust. 3 ustawy o rachunkowości przeprowadzono w WSSE inwentaryzację:

- metodą spisu z natury, środków pieniężnych w kasach oraz środków zgromadzonych w magazynie;
- w drodze potwierdzenia sald, stanu środków na rachunkach bankowych oraz należności, za wyjątkiem należności od osób fizycznych oraz należności spornych i wątpliwych;
- w drodze weryfikacji, pozostałych aktywów i pasywów, w tym środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych.

Wyniki inwentaryzacji rozliczono w księgach 2011 r., zgodnie z wymogami art. 27 ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych niezaewidencjonowano gruntów o powierzchni 7.163 m², pozostających w trwałym zarządzie WSSE na podstawie decyzji prezydenta Kielc z dnia 27 października 2000 r. Jako środek trwały wykazano w ewidencji księgowej zlokalizowany na ww. działce budynek. WSSE nie dokonała wyceny wartości gruntu, przekazanego w trwały zarząd na podstawie ww. decyzji prezydenta Kielc (w decyzji określono wartość całej nieruchomości zabudowanej). W księgach rachunkowych WSSE grunt – jako środek trwały – wprowadzono jedynie do ewidencji ilościowej.

Pani Dyrektor wyjaśniła, że *starosta zobowiązany jest do wyceny nieruchomości oddawanych w trwały zarząd jednostkom budżetowym. Uznano, że podstawą do ujęcia w ewidencji księgowej jest decyzja o ustanowieniu trwałego zarządu oraz protokół zdawczo-odbiorczy, na podstawie którego następuje objęcie nieruchomości w trwały zarząd. Brak protokołu zdawczo-odbiorczego oraz stosownej wyceny spowodował, iż nie ma odpowiedniego zapisu księgowego w ewidencji.*

NIK nie podziela takiego stanowiska. Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, *środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji.*

Ustalenie wartości nieruchomości gruntowych na potrzeby ich ujęcia w ewidencji księgowej, należy do obowiązków kierownika jednostki odpowiedzialnego za wykonywanie zadań określonych ustawą o rachunkowości (art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości).

W ocenie NIK, oszacowania nieruchomości wprowadzanych do ewidencji księgowej może dokonać komisja powołana przez kierownika jednostki, jeżeli oszacowanie to będzie odpowiadało regulacji wynikającej z przepisu art. 28 ust. 2 zd. 2 ustawy o rachunkowości, stanowiącego, że *jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny – jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.*

Nieujęcie w księgach rachunkowych WSSE ww. gruntów, stanowiło naruszenie art. 20 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym *do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.*

Z powyższego wynika również, że zapisy w księgach rachunkowych – wbrew wymogom art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości – nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pani Dyrektor.

7. Dane wykazane w rocznych sprawozdaniach Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz w kwartalnych sprawozdaniach (za czwarty kwartał) Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za 2011 r., były zgodne z zapisami zawartymi na odpowiednich kontach ewidencji księgowej WSSE.

Sprawozdania łączne WSSE, jako dysponent II stopnia, przekazał do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w terminach wynikających z załącznika nr 42 do rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰ oraz rozporządzenia Ministra finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) dokonanie wyceny i wprowadzenie do ewidencji księgowej gruntów, którymi włada WSSE w formie trwałego zarządu;
- 2) zaprzestanie księgowania operacji gospodarczych z pominięciem kont rozrachunkowych, w sytuacji, gdy odstępstw w tym zakresie nie zapisano w polityce rachunkowości;
- 3) prowadzenie ewidencji księgowej konta 998 *Zaangażowanie wydatków* w sposób określony w polityce rachunkowości oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...);
- 4) dokumentowanie ustalenia z należytą starannością wartości szacunkowej zamówienia publicznego;
- 5) rzetelne rozliczanie umów zleceń, w tym wprowadzenie obowiązku przedkładania przez wykonawców rachunków za wykonane zlecenia;
- 6) dostosowanie polityki rachunkowości do wszystkich wymogów art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- 7) dostosowanie systemu finansowo-księgowego do wymogów ustawy o rachunkowości w zakresie możliwości wprowadzania zapisów obejmujących różne daty dowodu księgowego oraz daty dokonania operacji gospodarczej, automatycznej kontroli poprawności sekwencji dat oraz wymuszania zamykania zakończonych miesięcy księgowych;
- 8) wyeliminowanie przypadków:
 - niezgodnego z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgowania dowodów przed okresem, którego one dotyczą,
 - niezgodnej z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości dekretacji dowodów księgowych,
 - niewystawiania dowodów wewnętrznych zastępczych dotyczących operacji wewnątrz jednostki,
 - niezgodnego z wymogami art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości sporządzania dowodów wewnętrznych zastępczych.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie

¹⁰ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹¹ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik

1. NIK – Departament Budżetu i Finansów.
2. Adresat.
3. a/a.